

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่
เรื่อง ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

.....

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้เป็นไปตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐) ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ซึ่งเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีระยะห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งแผนปฏิบัติการประจำปีจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีกลุ่มจังหวัด ตลอดจนสามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน นั้น

จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นระยะเวลาห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ทั้งนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ จึงประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม และงบประมาณจากเงินทุนสำรองเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ลงชื่อ)

(นายกรานต์ เขตจันทิก)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๙/๑ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๘ กำหนดให้แผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งให้จัดทำหรือทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้จัดทำหรือทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายนก่อนปีงบประมาณถัดไป โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) แล้วนั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) สามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดให้แก่ประชาชน จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ชักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๑
	๑.๑ ด้านกายภาพ	๑
	๑.๒ ด้านการเมือง/การปกครอง	๒
	๑.๓ ประชากร	๔
	๑.๔ สภาพทางสังคม	๕
	๑.๕ ระบบบริการพื้นฐาน	๖
	๑.๖ ระบบเศรษฐกิจ	๗
	๑.๗ ด้านเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)	๙
	๑.๘ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	๙
	๑.๙ ทรัพยากรธรรมชาติ	๑๐
ส่วนที่ ๒	ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	๒.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค	
	๒.๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๑๑
	๒.๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๒๒
	๒.๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด	๔๑
	๒.๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๔
	๒.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	๒.๒.๑ วิสัยทัศน์	๕๔
	๒.๒.๒ ยุทธศาสตร์	๕๔
	๒.๒.๓ เป้าประสงค์	๕๕
	๒.๒.๔ ตัวชี้วัด	๕๕
	๒.๒.๕ ค่าเป้าหมาย	๕๖
	๒.๒.๖ กลยุทธ์	๕๗
	๒.๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	๕๗
	๒.๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	๕๗
	๒.๓ การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	
	๒.๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๘
	๒.๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	๖๕
ส่วนที่ ๓	การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	
	๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน	๖๖
	๓.๒ บัญชีสรุปโครงการพัฒนาท้องถิ่น ผ.๐๑	๖๗-๗๐
	๓.๔ รายละเอียดโครงการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น ผ.๐๒	๗๑-๓๘๕
	๓.๖ รายละเอียดโครงการ สำหรับโครงการที่เกินศักยภาพ ผ.๐๒/๒	๓๘๖-๔๑๘
	๓.๗ บัญชีครุภัณฑ์ ผ.๐๓	๔๑๙-๔๒๙

ส่วนที่ ๔	การติดตามและประเมินผล	
๔.๑	การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	๔๓๐-๔๓๓
๔.๒	การติดตามและประเมินผลโครงการ	๔๓๔
๔.๓	สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม	๔๙๗
๔.๔	ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต	๕๐๙
	๔.๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อาคต	
	๔.๔.๒ ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา	

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของตำบล

ตำบลบ้านไร่ ได้ก่อตั้งเป็นตำบลบ้านไร่ ในปี พ.ศ.๒๕๓๘ และได้จัดตั้งจากสภาตำบลบ้านไร่ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๙ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๙ เรื่องการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล อ้างถึงราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๙ ง ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๙ และได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตามมติคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดชัยภูมิ (ก.อบต.จังหวัดชัยภูมิ) ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน ๕ ตำบล ของอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ที่ทำการตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ บ้านไร่พัฒนา อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเทพสถิต ไปทางทิศใต้ของอำเภอเทพสถิตประมาณ ๒๔ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดชัยภูมิ ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร การเดินทางเข้าสู่พื้นที่โดยทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ มาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ผ่านสระบุรีจนถึงบ้าน พุแค เลี้ยวขวามาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑ จนถึงอำเภอชัยบาดาล แล้วใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕ ผ่านกิ่งอำเภอลำสนธิ ก่อนถึงอำเภอเทพสถิตประมาณ ๑ กิโลเมตร ให้เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๕๔ ระยะทางประมาณ ๑๗ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนลาดยางระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ รวมระยะทางประมาณ ๒๖๐ กิโลเมตร

จากจังหวัดนครราชสีมา ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕ ผ่านอำเภอโนนไทย บ้านหนองบัวโคก บ้านคำปึง เมื่อเลยอำเภอเทพสถิตมาประมาณ ๑ กิโลเมตร ให้เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๕๔ ระยะทางประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ให้เลี้ยวซ้ายไปตามถนนลาดยางระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ระยะทางประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไป มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา สลับกับที่ราบเนินเขา ประกอบไปด้วยภูเขาต่างๆ เช่น เขาพังเหย มีความสูงประมาณ ๒๐๐ - ๘๐๐ เมตร ทางธรณีวิทยาของพื้นที่เป็นหมวดหินภูพานหมวดหินพระวิหาร และหมวดหินภูกระดึง เป็นหินในระหว่างช่วงเวลาประมาณ ๑๘๐ - ๒๓๐ ล้านปี ยุคจูแรสสิกและไทรแอสสิก เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารลุ่มน้ำชี (แม่น้ำชี) ลำน้ำสนธิ ซึ่งไหลลงแม่น้ำป่าสักมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ เช่น ป่าไม้และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป่าหินงาม ทุ่งดอกกระเจียว น้ำตกตามธรรมชาติ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไป อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากลักษณะของแนวเทือกเขาพังเหยกั้นอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ที่พัดพาเอาความชุ่มชื้นจากทะเลมาตกเป็นฝนในพื้นที่เป็นปริมาณมากจากข้อมูลของสถานีตรวจอากาศอุทยานแห่งชาติป่าหินงามในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๔๖ พบว่ามีปริมาณน้ำฝนตลอดปีเฉลี่ย ๑,๗๘๒.๖ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตก ๑๐๙ วัน/ปี โดยมีฝนตกชุกมากที่สุดในเดือนสิงหาคม วัดได้ ๓๓๘.๓ มิลลิเมตร ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน วัดได้ ๓๓ องศาเซลเซียส และเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคม วัดได้ ๑๘.๓ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี วัดได้ ๒๔.๘ องศาเซลเซียส สำหรับฤดูกาลเมื่อพิจารณาตามลักษณะอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน และความชื้นสัมพัทธ์แล้ว สามารถแบ่งฤดูกาลได้ดังนี้

ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒๗๘.๕ มิลลิเมตร
 ฤดูหนาว อยู่ระหว่างเดือนตุลาคม - มกราคม อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๒ องศาเซลเซียส
 ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๙ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลบ้านไร่ เป็น **ดินที่ดอน** หรือ **ดินไร่** คือ ดินที่พบอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชัน สภาพพื้นที่อาจเป็นที่ราบ ที่ลาดเชิงเขา หรือเป็นลูกคลื่น มีการระบายน้ำดี โดยทั่วไปจะไม่มีการขังน้ำเมื่อฝนตก พบอยู่ทั่วไปในภูมิภาคต่างๆ ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล หรือไม้ยืนต้นอื่นๆ

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

น้ำผิวดิน แหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติประกอบด้วย แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง น้ำตก ส่วนอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนกักเก็บน้ำต่าง ๆ จัดเป็นแหล่งน้ำที่ถูกสร้างขึ้นด้วยมนุษย์ เมื่อดูอย่างผิวเผินแล้ว จะเห็นว่าเรามีน้ำจืดอยู่มากมาย แต่ในความเป็นจริงแล้ว ปริมาณน้ำจืดที่มีอยู่และสามารถนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการดำรงชีวิตได้นั้นมีน้อย เมื่อเทียบกับปริมาณของน้ำทะเล

น้ำใต้ดิน เป็นแหล่งน้ำอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีปริมาณของน้ำน้อยกว่าแหล่งน้ำ ๒ ประเภทแรก กล่าวคือ แหล่งน้ำนี้เกิดจากการที่น้ำผิวดินซึมผ่านพื้นดินลงสู่ระดับที่ต่ำกว่าแม่น้ำ ลำคลอง และทะเล ไปสะสมปริมาณน้ำอยู่ด้านล่างของแหล่งน้ำ ดังกล่าวนี้นี้ การนำน้ำจากแหล่งน้ำประเภทนี้ขึ้นมาใช้ จะทำโดยการขุดบ่อลงไปจนถึงชั้นน้ำและสูบน้ำขึ้นมา

๑.๖ ลักษณะของไม้/ป่าไม้

ป่าดิบแล้ง ป่าชนิดนี้พบตั้งแต่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๐๐ เมตร ขึ้นไปถึง ๘๐๐ เมตร สภาพป่าเป็นป่าเต็งรังผสมผลัดใบป่าดิบแล้ง มีไม้เหียงเป็นไม้เด่น และมี เต็ง รัง พะยอม ก่อ กะบก ประดู่ อินทนิลบก ส้าน ฯลฯ สัตว์ป่า ได้แก่ แกะ เก้ง หมูป่า กระต่ายป่า นิ่ม เม่น อ้น อีเห็น กระรอก ลิง ฯลฯ

๒.ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ทิศเหนือ ติดกับ	ตำบลนายางหลัก	อำเภอเทพสถิต	จังหวัดชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลวะตะแบก	อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลห้วยยายจิว	อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลบ่อรัง	อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

เนื้อที่ ตำบลบ้านไร่ มีพื้นที่ในความรับผิดชอบทั้งหมด ๑๗๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๑๑,๒๕๐ ไร่ โดยประมาณ โดยแบ่งเป็นหมู่บ้าน ๑๖ หมู่บ้าน

หมู่ที่ ๑	บ้านไร่	ผู้ปกครอง	นายสิทธิศักดิ์	ทองสะอาด	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒	บ้านโนนสำราญ	ผู้ปกครอง	นายคำรัส	ก่ออินทร์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓	บ้านโคกกระเบื้องไทร	ผู้ปกครอง	นายกล้าณรงค์	สีพุก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔	บ้านวังอ้ายโพธิ์	ผู้ปกครอง	นายสมนึก	แช่เจียม	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕	บ้านวังตาเทพ	ผู้ปกครอง	นายอาทิตย์	ชิดขุนทด	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖	บ้านวังอ้ายคง	ผู้ปกครอง	นายสมคิด	มะลิวัลย์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗	บ้านโนนสวรรค์	ผู้ปกครอง	นายวรารุฒิ	สุวรรณลา	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘	บ้านวังใหม่พัฒนา	ผู้ปกครอง	นายวีรภาพ	ฮวบขุนทด	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๙	บ้านหนองใหญ่	ผู้ปกครอง	นายสำเนียง	บุญนำรุ่งเรือง	กำนันตำบลบ้านไร่

หมู่ที่ ๑๐	บ้านเทพพนา	ผู้ปกครอง	นายประเสริฐ	แดนทองกลาง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๑	บ้านไร่พัฒนา	ผู้ปกครอง	นายอ้วน	ยันจัตุรัส	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๒	บ้านสวนสวรรค์	ผู้ปกครอง	นายสามารถ	โพธิ์นोक	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๓	บ้านลำปอแดง	ผู้ปกครอง	นายล้วน	ชำนาญสิงห์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๔	บ้านวังกวาง	ผู้ปกครอง	นางสาวรจนา	คล้ายพลอย	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๕	บ้านหลังสวน	ผู้ปกครอง	นายคำผัน	ปัตทุม	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๖	บ้านเทพอวยชัย	ผู้ปกครอง	นายสมญู	อินตาจัด	ผู้ใหญ่บ้าน

๒.๒.การเลือกตั้ง

ตำบลบ้านไร่ มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๙,๖๘๓ คน แยกเป็น ชาย ๔,๘๑๔ คน หญิง ๔,๘๖๙ คน ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนและบัตรอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	จำนวนครัวเรือน	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	
						ชาย (คน)	หญิง (คน)
๑	บ้านไร่	๗๑๓	๖๗๓	๑,๓๘๖	๔๗๔	๕๒๙	๕๒๐
๒	บ้านโนนสำราญ	๓๓๓	๓๔๔	๖๗๗	๓๑๗	๒๕๔	๒๕๕
๓	บ้านโคกกระเบื้องไผ่	๔๑๕	๔๐๔	๘๑๙	๒๙๖	๓๐๓	๓๑๒
๔	บ้านวังอ้ายโพธิ์	๕๐๙	๕๐๖	๑๐๑๕	๓๕๒	๓๗๘	๓๘๓
๕	บ้านวังตาเทพ	๔๘๒	๔๗๖	๙๕๘	๓๑๙	๓๒๙	๓๖๒
๖	บ้านวังอ้ายคง	๓๔๕	๓๓๙	๖๘๔	๒๑๐	๒๖๗	๒๔๖
๗	บ้านโนนสวรรค์	๒๓๘	๒๑๘	๔๕๖	๑๗๘	๑๙๐	๑๖๒
๘	บ้านวังใหม่พัฒนา	๔๘๙	๔๙๕	๙๘๔	๓๓๐	๓๖๕	๓๖๕
๙	บ้านหนองใหญ่	๔๖๐	๔๗๔	๙๓๔	๔๖๔	๓๒๙	๓๘๗
๑๐	บ้านเทพพนา	๓๕๐	๓๐๘	๖๕๘	๔๑๑	๒๖๖	๒๓๖
๑๑	บ้านไร่พัฒนา	๕๕๙	๕๔๔	๑๑๐๓	๓๑๙	๔๐๔	๔๐๙
๑๒	บ้านสวนสวรรค์	๓๐๒	๒๗๗	๕๗๙	๒๐๘	๒๒๔	๒๐๗
๑๓	บ้านลำปอแดง	๓๑๘	๓๒๙	๖๔๗	๒๕๔	๒๔๔	๒๖๕
๑๔	บ้านวังกวาง	๔๓๗	๔๔๑	๘๗๘	๒๘๐	๓๐๑	๓๒๒
๑๕	บ้านหลังสวน	๑๗๑	๑๘๒	๓๕๓	๑๖๙	๑๓๐	๑๔๓
๑๖	บ้านเทพอวยชัย	๔๐๗	๓๘๖	๗๙๓	๒๒๖	๓๐๑	๒๙๕
รวม		๖,๕๒๘	๖,๓๙๖	๑๒,๙๒๔	๔,๘๐๘	๔,๘๑๔	๔,๘๖๙

๓.ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตำบลบ้านไร่ มีประชากรทั้งสิ้น ๑๓,๐๔๒ คน แยกเป็น ชาย ๖,๕๔๓ คน หญิง ๖,๔๙๙ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๗๑ คน/ตารางกิโลเมตร ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนและบัตร อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๔

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		รวม (คน)
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑	บ้านไร่	๗๐๗	๖๗๕	๗๑๓	๖๗๓	๖๙๘	๖๗๘	๔,๑๔๔
๒	บ้านโนนสำราญ	๓๓๐	๓๓๘	๓๓๓	๓๔๔	๓๓๓	๓๓๖	๒,๐๑๔
๓	บ้านโคกกระเบื้องไห	๔๑๘	๔๐๒	๔๑๕	๔๐๔	๔๑๒	๔๑๓	๒,๔๖๔
๔	บ้านวังอ้ายโพธิ์	๕๐๕	๕๐๖	๕๐๙	๕๐๖	๕๐๓	๕๒๕	๓,๐๕๔
๕	บ้านวังตาเทพ	๔๖๗	๔๗๔	๔๘๒	๔๗๖	๔๘๘	๑๙๖	๒,๘๘๓
๖	บ้านวังอ้ายคง	๓๔๗	๓๓๗	๓๔๕	๓๓๙	๓๕๑	๓๓๖	๒,๐๕๕
๗	บ้านโนนสวรรค์	๒๓๑	๒๑๔	๒๓๘	๒๑๘	๒๕๒	๒๓๑	๑,๓๘๔
๘	บ้านวังใหม่พัฒนา	๔๘๖	๔๙๓	๔๘๙	๔๙๕	๕๐๐	๕๒๕	๒,๙๘๘
๙	บ้านหนองใหญ่	๔๔๗	๔๖๙	๔๖๐	๔๗๔	๔๕๙	๔๘๕	๒,๗๙๔
๑๐	บ้านเทพพนา	๓๓๘	๒๙๔	๓๕๐	๓๐๘	๓๕๒	๓๑๔	๑,๙๕๖
๑๑	บ้านไร่พัฒนา	๕๖๙	๕๔๙	๕๕๙	๕๔๔	๕๖๒	๕๕๒	๓,๓๓๕
๑๒	บ้านสวนสวรรค์	๓๐๐	๒๘๒	๓๐๒	๒๗๗	๓๑๐	๒๙๔	๑,๗๖๕
๑๓	บ้านลำปอแดง	๓๑๘	๓๓๕	๓๑๘	๓๒๙	๓๑๘	๓๒๓	๑,๙๔๑
๑๔	บ้านวังกว้าง	๔๒๔	๔๓๓	๔๓๗	๔๔๑	๔๒๕	๔๔๑	๒,๖๐๑
๑๕	บ้านหลังสวน	๑๗๘	๑๘๕	๑๗๑	๑๘๒	๑๗๖	๑๗๒	๑,๐๖๔
๑๖	บ้านเทพอวยชัย	๔๐๑	๓๗๔	๔๐๗	๓๘๖	๔๐๔	๓๗๘	๒,๓๕๐
รวม		๖,๔๖๖	๖,๓๖๐	๖,๕๒๘	๖,๓๙๖	๖,๕๔๓	๖,๔๙๙	๓๘,๗๙๒

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

จำนวนประชากรของตำบลบ้านไร่ โดยจำแนกตามช่วงอายุ ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนและบัตร
อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ช่วงอายุปี													
		๐ - ๕ ปี		๖ - ๑๔ ปี		๑๕ - ๒๕ ปี		๒๖ - ๓๙ ปี		๔๐ - ๔๙ ปี		๕๐ - ๕๙ ปี		๖๐ ปีขึ้นไป	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑	บ้านไร่	๔๕	๔๒	๙๗	๗๙	๑๑๔	๙๒	๑๓๕	๑๔๐	๑๒๔	๑๑๒	๙๘	๙๔	๙๘	๑๐๗
๒	บ้านโนนสำราญ	๒๙	๒๗	๓๔	๔๘	๕๗	๕๔	๗๕	๗๐	๕๓	๔๗	๔๒	๔๒	๔๕	๙๔
๓	บ้านโคกกระเบื้องไห	๓๑	๓๑	๕๓	๕๒	๖๒	๖๑	๘๐	๗๔	๗๓	๖๒	๔๖	๖๗	๖๕	๖๓
๔	บ้านวังอ้ายโพธิ์	๓๓	๓๗	๕๗	๖๖	๘๙	๙๓	๙๗	๙๘	๘๙	๗๖	๗๓	๖๙	๖๔	๗๗
๕	บ้านวังตาเทพ	๓๙	๓๒	๗๗	๖๒	๙๐	๗๙	๙๒	๑๒๓	๗๑	๖๘	๕๔	๔๘	๕๕	๖๘
๖	บ้านวังอ้ายคอง	๒๒	๒๔	๓๐	๕๐	๕๙	๕๘	๙๒	๖๙	๔๙	๕๐	๔๘	๕๑	๔๓	๓๗
๗	บ้านโนนสวรรค์	๑๒	๑๔	๒๙	๒๗	๓๔	๓๑	๖๐	๕๔	๓๑	๓๔	๓๑	๓๒	๔๑	๓๔
๘	บ้านวังใหม่พัฒนา	๔๐	๒๐	๖๗	๖๙	๘๒	๑๐๑	๑๐๘	๑๐๑	๘๗	๙๐	๖๕	๔๗	๕๕	๖๘
๙	บ้านหนองใหญ่	๒๘	๒๕	๖๕	๔๔	๖๒	๗๐	๙๒	๙๕	๖๘	๗๕	๗๑	๗๓	๗๓	๘๙
๑๐	บ้านเทพพนา	๒๙	๒๗	๔๑	๓๓	๕๒	๔๘	๗๑	๖๗	๕๗	๕๐	๔๗	๔๐	๕๕	๔๒
๑๑	บ้านไร่พัฒนา	๓๓	๔๘	๙๓	๗๒	๙๔	๘๘	๑๑๐	๑๐๐	๘๘	๘๕	๗๑	๖๑	๖๘	๙๑
๑๒	บ้านสวนสวรรค์	๑๙	๒๗	๔๕	๓๒	๕๑	๕๑	๖๒	๖๔	๔๕	๓๒	๔๘	๔๑	๓๔	๓๔
๑๓	บ้านลำปอแดง	๒๒	๒๒	๓๙	๓๓	๕๕	๓๗	๖๒	๗๐	๕๔	๔๗	๔๖	๕๕	๔๐	๖๐
๑๔	บ้านวังกวาง	๔๒	๓๓	๗๓	๖๑	๖๒	๗๓	๙๙	๑๐๗	๖๑	๕๕	๕๕	๕๖	๔๔	๖๐
๑๕	บ้านหลังสวน	๑๖	๑๒	๑๙	๑๘	๒๓	๒๘	๓๐	๓๗	๓๖	๒๖	๒๕	๓๑	๒๘	๒๙
๑๖	บ้านเทพอวยชัย	๔๒	๓๒	๖๑	๔๔	๗๑	๖๘	๘๔	๘๐	๕๔	๕๘	๕๑	๕๓	๕๐	๕๒
	รวม	๔๘๘	๔๕๓	๘๘๐	๗๙๐	๑๐๕๗	๑๐๓๒	๑๓๔๙	๑๓๔๙	๑๐๔๐	๙๖๗	๘๗๑	๘๖๐	๘๕๗	๑๐๕

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ มีโรงเรียนในพื้นที่ จำนวน ๑๑ โรงเรียน ดังนี้

๑. โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่

๑-๓ ตั้งอยู่ที่บ้านไร่ หมู่ที่ ๑

๒. โรงเรียนบ้านโนนสำราญ สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตั้งอยู่บ้านโนนสำราญ หมู่ที่ ๒

๓. โรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องไห สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตั้งอยู่บ้านโคกกระเบื้องไห หมู่ที่ ๓

๔. โรงเรียนบ้านวังอ้ายโพธิ์สว่างศิลป์ สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตั้งอยู่บ้านวังอ้ายโพธิ์ หมู่ที่ ๔

๕. โรงเรียนบ้านวังตาเทพ สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตั้งอยู่บ้านวังตาเทพ หมู่ที่ ๕

๖. โรงเรียนบ้านวังอ้ายคอง สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ตั้งอยู่บ้านวังอ้ายคอง หมู่ที่ ๖

๗. โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์ สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตั้งอยู่บ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ ๗

๘. โรงเรียนบ้านวังใหม่พัฒนา สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ตั้งอยู่บ้านวังใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๘

๙. โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตั้งอยู่บ้านหนองใหญ่ หมู่ที่ ๙

๑๐. โรงเรียนบ้านเทพพนาธรรมนิตอุปถัมภ์ สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตั้งอยู่บ้านเทพพนา หมู่ที่ ๑๐

๑๑. โรงเรียนอุตสาหกรรมป่าไม้ ๒๐ (อป.๒๐) สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ตั้งอยู่บ้านสวนสวรรค์ หมู่ที่ ๑๒

๑๒. ศูนย์พัฒนาเด็กตำบลบ้านไร่ จำนวน ๕ ศูนย์ ดังนี้

๑๒.๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่	ตั้งอยู่บ้านไร่พัฒนา หมู่ที่ ๑๑
๑๒.๒	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสำราญ	ตั้งอยู่บ้านโนนสำราญ หมู่ที่ ๒
๑๒.๓	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสวรรค์	ตั้งอยู่บ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ ๗
๑๒.๔	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองใหญ่	ตั้งอยู่บ้านหนองใหญ่ หมู่ที่ ๙
๑๒.๕	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังกวาง	ตั้งอยู่บ้านวังกวาง หมู่ที่ ๑๔

๔.๒ สาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่มีศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน ๓ แห่ง คือ

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านไร่
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสำราญ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ บ้านหนองใหญ่
๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังใหม่พัฒนา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ บ้านวังกวาง ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การให้ภูมิคุ้มกันโรค การป้องกันโรค การระงับโรคติดต่อ และการวางแผนครอบครัว

๔.๓ การสังคมสงเคราะห์

การสังคมสงเคราะห์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการดำเนินงานให้เกิดการบริการที่ดีแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาความเดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลือ ได้มีโอกาสพบสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ได้รับสวัสดิการในชีวิตอย่างเพียงพอ เป็นการวางแผนป้องกันแก้ไขปัญหาระยะยาวและมุ่งส่งเสริมให้บุคคล/กลุ่มบุคคล ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในตำบลบ้านไร่ มีผู้ที่ต้องได้รับการสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

(๑)	ผู้สูงอายุ	๒,๐๕๑	คน
(๒)	ผู้พิการ	๖๖๔	คน
(๓)	ผู้ติดเชื้อ (เอดส์)	๒๐	คน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๕๔ ระยะทางจากอำเภอเทพสถิตประมาณ ๑๗ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนลาดยางระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

๕.๒ การไฟฟ้า

ตำบลบ้านไร่ เป็นตำบลที่มีระบบการไฟฟ้าขยายทั่วถึงทั้งตำบล ประชากรมีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมร้อยละ ๙๙ คริวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐) ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ซึ่งส่วนใหญ่ครัวเรือนที่ออกไปสร้างบ้านอยู่ในพื้นที่ทำการเกษตร เช่น สวนยางพารา สวนผลไม้ ทำให้ขาดไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนและไฟฟ้าภาคการเกษตร

๕.๓ การประปา

ประชาชนในตำบลบ้านไร่ ได้รับการบริการด้านการประปาจากภารกิจการประปาของหมู่บ้าน ครบทั้ง ๑๖ หมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นประปาประปาประปาประปา โดยแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตประปาส่วนมากใช้น้ำดิบจากอ่างเก็บน้ำ มาผลิตน้ำประปาให้บริการประชาชน แต่เนื่องจากในฤดูฝน น้ำในอ่างเก็บน้ำจะขุ่นมาก ทำให้เกินศักยภาพของระบบกรองของประปาหมู่บ้าน น้ำประปาจึงไม่มีคุณภาพ บางหมู่บ้านจึงหันมาใช้น้ำบาดาลในการผลิตประปาแทน เช่น ภารกิจประปาของหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ มีการบริหารจัดการน้ำประปา จำนวน ๕ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

๑. บ้านไร่ หมู่ที่ ๑
๒. บ้านวังอ้ายโพธิ์ หมู่ที่ ๔
๓. บ้านวังใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๘
๔. บ้านไร่พัฒนา หมู่ที่ ๑๑
๕. บ้านลำปอแดง หมู่ที่ ๑๓

๕.๔ การโทรศัพท์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ใช้รหัสโทรศัพท์หมายเลข ๐๔๔-๐๕๖๑๓๘ ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (TOT)

๕.๕ การไปรษณีย์ / การสื่อสาร/การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์

มีที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต (ชั่วคราว) อำเภอเทพสถิต จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ตำบลบ้านไร่ มีประชากรทั้งสิ้น ๑๒,๖๕๔ คน แยกเป็น ชาย ๖,๓๘๖ คน หญิง ๖,๒๖๘ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๗๑ คน/ตารางกิโลเมตร

ประชากรในตำบลบ้านไร่ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำไร่มันสำปะหลัง สวนผลไม้ เลี้ยงสัตว์ และทำไร่ ทำนาเพื่อจำหน่ายและเพื่อการบริโภคเอง มีพื้นที่ ๑๑๑,๒๕๐ ไร่ ดังนี้

- พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง	เนื้อที่	๒๙,๒๗๘ ไร่
- พื้นที่ปลูกผลไม้	เนื้อที่	๙,๕๙๗ ไร่
- พื้นที่เกษตรอื่น	เนื้อที่	๕,๘๔๕ ไร่
- พื้นที่ป่า	เนื้อที่	๕๓,๕๑๒ ไร่
- พื้นที่หมู่บ้าน และสวนผสม	เนื้อที่	๑๒,๙๕๕ ไร่
- สถานที่ราชการ	เนื้อที่	๖๓ ไร่

ทั้งนี้ การประกอบอาชีพยังต้องพึ่งพาจากธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากอาชีพโดยส่วนใหญ่ของตำบลบ้านไร่ เป็นอาชีพที่ยึดเอาทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบเป็นสำคัญ

สำหรับอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ได้แก่ การรับจ้างและการค้าขาย ซึ่งการรับจ้างเป็นการรับจ้างแรงงาน ภายในตำบลและตำบลใกล้เคียง สำหรับการค้าขายเป็นไปตามลักษณะการขายของเบ็ดเตล็ดภายในหมู่บ้าน หรือรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรภายในตำบล และตำบลใกล้เคียงมาจำหน่าย

๖.๒ การบริการ

มีกิจการบ้านพักริสอร์ทภายในตำบล จำนวน ๕๓ ริสอร์ท

๖.๓ การท่องเที่ยว

ตำบลบ้านไร่ มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติสวยงาม และมีชื่อเสียงระดับประเทศ ได้แก่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ซึ่งในบริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงามนั้น มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงคือ

๑. พุ่มดอกกระเจียว ป่าหินงาม และสุดแผ่นดิน ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก ระหว่างเดือน มิถุนายน – สิงหาคม ของทุกปี เพราะเป็นช่วงฤดูฝน ดอกกระเจียวบานสวยสะพรั่ง และยังได้สัมผัสกับบรรยากาศที่เต็มไปด้วยหมอก ในช่วงเช้า ๆ ในบริเวณ

๒. ผาสุดแผ่นดิน ซึ่งเป็นเขตติดต่อระหว่างจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดเพชรบูรณ์และลพบุรี

๓. ป่าหินงาม เป็นรูปต่าง ๆ เช่น รูปถ้วยพิฟ้า รูปแม่ไก่ยก รูปเรด้า เป็นต้น

๖.๔ การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ

มีปั๊มน้ำมันจำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่ที่ ๑๓ บ้านลำปอแดง ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ

กลุ่มอาชีพ/ผู้ประกอบการ OTOP ในตำบลบ้านไร่ จำนวน ๙ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มศิลป์ประดิษฐ์บ้านไร่ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๙๖ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ บ้านหนองใหญ่ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๓๑๘ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๓. กลุ่มแม่บ้านดอกไม้ประดิษฐ์วังใหม่ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๔. กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์บ้านหนองใหญ่ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๘๐ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๕. กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้า ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๘๓ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๖. กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์บ้านวังอ้ายโพธิ์ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๑๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๗. กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๒๒/๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๘. กลุ่มผักปลอดสารพิษบ้านหนองใหญ่ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๖๔ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ
๙. กลุ่มอาหารแปรรูปถั่วทอดสมุนไพร ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๙๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ

๗. ด้านเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

แหล่งน้ำธรรมชาติ

๗.๑.๑ มีน้ำตก จำนวน ๓ แห่ง

๗.๑.๒ มีลำน้ำ, ลำห้วย จำนวน ๘ สาย

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

๗.๑.๓ ฝาย จำนวน ๑๔ แห่ง

๗.๑.๔ บ่อโยก จำนวน ๒๐ แห่ง

๗.๑.๕ สระน้ำ จำนวน ๑๖ แห่ง

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ตำบลบ้านไร่ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ ๙๙.๙๙ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตตำบลบ้านไร่ มีวัดและสำนักสงฆ์ ดังนี้

๑. วัด จำนวน ๑๖ วัด
๒. สำนักสงฆ์ จำนวน ๑๕ สำนักสงฆ์

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

ส่วนประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ จะดำเนินการจัดทำเป็นประจำทุกปี คือ

- งานประเพณีลอยกระทง
- งานประเพณีสงกรานต์
- งานประเพณีแห่ดอกไม้
- งานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ

๘.๓ วัฒนธรรมท้องถิ่น / ภาษาถิ่น

ตำบลบ้านไร่ มีกลุ่มคนที่เรียกตัวเองว่า “ญ้อฮูกร” อ่านว่า (ยัก-กุน ,ยัก-กัวร์) แปลว่า “คนภูเขา” คนไทยในเมืองเรียกชนกลุ่มนี้ว่า “ชาวบน” คนภูเขากลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามไหล่เขาหรือเนินเตี้ย ๆ แถบบริเวณด้านในของริมที่ราบสูงโคราช จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ เป็นกลุ่มที่สืบเชื้อสายมอญโบราณสมัยทวารวดีมากกว่า ๒,๐๐๐ ปี

วัฒนธรรมท้องถิ่น ตำบลบ้านไร่ ได้อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นประเพณีแห่ดอกไม้ รำดอกไม้ ,ปาเร่เร่ การขับร้องเกี่ยวพาราสิระหว่างหญิงชาย โดยใช้กลองโทนเป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ คล้ายรำตัด ,การเป่าใบไม้เป็นเพลง , การเล่นเกมของเด็ก ๆ (โลกเกก = ไม้ไผ่ต่อขาให้สูงขึ้น) ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต มีชาวญ้อฮูกรอาศัยอยู่บ้านไร่ หมู่ที่ ๑ บ้านไร่พัฒนา หมู่ที่ ๑๑ บ้านลำปอแดง หมู่ที่ ๑๓ บ้านวังอ้ายโพธิ์ หมู่ที่ ๔ บ้านวังตาเทพ หมู่ที่ ๕ บ้านวังอ้ายคง หมู่ที่ ๖ และบ้านเทพอวยชัย หมู่ที่ ๑๖ และยังคงมีชาวญ้อฮูกรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดคือที่บ้านน้ำลาด หมู่ที่ ๔ ตำบลนาขามก๊ก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ นอกจากนี้ยังมีที่บ้าน วังกำแพง ในอำเภอบ้านเขว้า ที่บ้านท่าโป่ง บ้านห้วยแย้ ในอำเภอหนองบัวระเหว ที่บ้านสะพานหิน บ้านสะพานยาว ในอำเภอเทพสถิต ถิ่นที่อยู่อาศัยดั้งเดิมอยู่ในป่าแทบเทือกเขาพังเหย มีอาณาบริเวณคาบเกี่ยวต่อเนื่อง ๓ จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดเพชรบูรณ์ <https://youtu.be/jNs๖QHq๙Eck> (วิถีชีวิตของชาวญ้อฮูกร)

ภาษาญ้อฮูกร ภาษาของชาวญ้อฮูกรจัดอยู่ในตระกูลภาษาตระกูลมอญ-เขมร สาขามอญ เพราะมีความใกล้เคียงกับภาษามอญโบราณ และภาษามอญปัจจุบันมากกว่าเขมร จากที่เป็นคนภูเขา ปัจจุบันได้ตั้งถิ่นฐานถาวรร่วมกับคนบนพื้นราบ คนรุ่นใหม่ของชาวญ้อฮูกรจะพูดภาษาของคนส่วนใหญ่ตามถิ่นที่อาศัยอยู่ ที่ยังพูดภาษาญ้อฮูกรได้ มักจะมีวัย ๖๐ ปี ขึ้นไปแล้ว (พ.ศ. ๒๕๕๘) แต่ก็ยังมีเด็กๆ บางคนที่ยังพูดได้บ้าง

ปัจจุบันก็มีการฟื้นฟูภาษาของชาวญ้อฮูกร โดยนักวิชาการจากสถาบันวิจัยภาษาวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมมือกับชาวบ้านญ้อฮูกรทำหมู่บ้าน ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ใช้ตัวอักษรไทยเขียนตามเสียง สร้างระบบเขียนเป็นภาษาญ้อฮูกร ผลักดันให้เป็นหลักสูตรการเรียนของโรงเรียนในท้องถิ่นเช่น “จุก คมะย กาว เมาะ เมาะ “จุกเห็นดอกไม้สวย” <https://youtu.be/L๑mFRQInXV๔>

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ตำบลบ้านไร่ มีอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านหนองใหญ่ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น ทุ่งดอกกระเจียว ป่าหินงาม สุดแผ่นดิน และน้ำต้ำตามธรรมชาติอีกหลายแห่ง จึงมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวแต่ละปีจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว ดอกกระเจียวบาน ระหว่างเดือนมิถุนายน – สิงหาคม ของทุกปี

ดังนั้นกลุ่มอาชีพตำบลบ้านไร่ ได้จัดตั้งกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ ผลิตดอกกระเจียวจากเศษวัสดุหาง่ายตามพื้นบ้าน จำหน่ายเป็นของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับครอบครัว

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ ป่าไม้

ตำบลบ้านไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นป่าดิบแล้ง ป่าชนิดนี้พบตั้งแต่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๐๐ เมตร ขึ้นไปถึง ๘๐๐ เมตร สภาพป่าเป็นป่าเต็งรังผสมผลัดใบป่าดิบแล้ง มีไม้เหียงเป็นไม้เด่น และมี เต็งรัง พยอม ก่อ กะบก ประดู่ อินทนิลบก ส้าน ฯลฯ สัตว์ป่า ได้แก่ เก้ง หมูป่า กระต่ายป่า นิ่ม เม่น อ้น อีเห็น กระรอก ลิง ฯลฯ

๙.๒ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ตำบลบ้านไร่ พื้นที่ป่าที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาพังเหย ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๑,๒๕๐ ไร่ เป็นแหล่งต้นน้ำ ที่ไหลผ่านตำบลต่างๆ ในอำเภอ

ส่วนที่ ๒
ยุทธศาสตร์การพัฒนา
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.) ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๗๙) สรุปย่อได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามกลยุทธ์การปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามกลยุทธ์การปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามกลยุทธ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และ นักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. สารสำคัญ

๒.๑ สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้น กระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาค่าความยากจนกระจุกตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของ

เทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เจ็อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจจะมีผลพวงของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้านี้ จะทำให้ขนาดของตลาดใน

ประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีกับหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนาเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญ สำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น ก่อให้เกิดต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙.๒ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกๆ ด้าน โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปแบบของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงิน การคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอ การวิจัยที่

ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบต่อปัญหา คอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบ โครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ทำลายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคี สมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการศึกษาทุกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขภายในประเทศที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยิ่งต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศ

ไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านั้นได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของ

โลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่อง ถือเป็นความสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนาพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้ จะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกัน รวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลัง อำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๒ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดียิ่งกว่า

วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- **การมีความมั่นคงปลอดภัย** จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ**มีความมั่นคงในทุกมิติ** ทั้งมิติ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

- **ประเทศ** มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

- **สังคม** มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถหนักกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ **ชุมชน** มีความเข้มแข็ง **ครอบครัว** มีความอบอุ่น

ความมั่งคั่ง

- **ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง** ยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูงความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น

- **เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง** สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง

ความยั่งยืน

- **การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ** รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างสภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์

- **การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

- **มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน** ให้ความสำคัญต่อ

อนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๙ : ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่.....

เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยสถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม มีความสามัคคีของคนในชาติ มีความสงบและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ และมีระดับรายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง มีความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลก

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติการค้าบนฐานการขยายตัวของการค้าส่งค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ แข่งขันบนฐานการพัฒนานวัตกรรม และมีฐานการผลิต บริการ และลงทุนที่เชื่อมโยงในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ และเข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดย

- **ภาคเกษตร** เป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลผลิตภาพการผลิตสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดีด้านประมง
- **ภาคอุตสาหกรรม** ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรมอนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็น ศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- **ภาคบริการ** ธุรกิจบริการเดิมได้รับการพัฒนากระดับคุณภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน ศูนย์บริการทางการเงิน การศึกษานานาชาติ และบริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น
- **วิสาหกิจและการดำเนินธุรกิจ** วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

คนไทยในอนาคต มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบ เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย อัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการสร้างฐานอาชีพ บริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ไม่คอร์รัปชั่น โดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอยู่ดีมีสุข

เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจสีเขียว ระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีพื้นที่สีเขียวใหญ่ขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและมีการกำหนดภารกิจที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

๒.๓ ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดกลยุทธ์การพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง

เสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบกลยุทธ์การพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบกลยุทธ์ที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร

การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบกลยุทธ์ที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกย่องการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย ความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจหมู่บ้าน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกย่องผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้สากล และพัฒนาวิสาหกิจหมู่บ้านและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบกลยุทธ์ที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

- (๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง
- (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่ม

เพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบกลยุทธ์ที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของ

หมู่บ้าน

- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบกลยุทธ์ที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบกลยุทธ์ที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๒.๔ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นกลยุทธ์ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและกลยุทธ์ในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

เนื่องด้วยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลงและการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการดำเนินการและยังไม่ประกาศใช้ แต่ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒) ขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบ้านเหลื่อม มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้นำทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีรายละเอียดดังนี้

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาวะการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒. สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลานับทศวรรษ โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ – ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วง

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังมีค่าเฉลี่ยเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการเงินการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศขึ้นน้ำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับขึ้นจากการฉีกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น

เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการ พัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คน ต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่ง ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักใน ภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะ สั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ

ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยัง ขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และ ทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการ ดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการ ตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๕ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเพิ่มข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทย มีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังคงต่ำกว่าประเทศ เพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้น และต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะ ความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวม ของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้าน สุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัย กลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มี รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการ เกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ คริวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนหัวงกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(๑) **ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย** โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) **เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน** ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุด มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) **คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค** โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่าอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) **ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน** แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) **ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม** เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมัก

ไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้อ่อนกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะตอกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของหมู่บ้านมีแนวโน้มที่ดีขึ้น หมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของหมู่บ้านด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนหมู่บ้านที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของหมู่บ้าน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่งในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจหมู่บ้านและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม** ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคามทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงาน

ทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขึ้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำท่าตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและหมู่บ้านเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้มีการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มี

ปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิง จาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากหมู่บ้าน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของหมู่บ้าน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของหมู่บ้าน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากหมู่บ้าน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่า ประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๕ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วัตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต่อน้ำท่วมของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพพลโลกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลาง ในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องค้ำประกันด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้

ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หากผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบัน

กรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจ

ให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามกลยุทธ์ของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนี้ มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรม จาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๕๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีนอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการ

การแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก

พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบาย และผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากรัฐกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบาย และผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและสภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓) ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดัก

ประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร็วขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็ปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ขีดความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็ปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็ปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ น้ำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็ธรรมผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนวัยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็การกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะหมู่บ้านและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุน

ในระบบสาธารณสุขภูมิภาคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพพลไกการพัฒนาอาชีพ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าว ต่อสาธารณะ เพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและ

ประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพพลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่ออุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ ทีวี ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้า

ตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาคในระยะต่อไป

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/หมู่บ้านมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและ

มาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการส่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้นอุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้นทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความ

หลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้าน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการวางกลยุทธ์การพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัด

ความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่เน้นน้ำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหยุ่นและสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

(๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐

(๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๔๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สหรัฐ) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สหรัฐ) ต่อคนต่อปี

(ก) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

(ข) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การลงทุนตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ

(๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

(๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

(๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปโภคและอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

(๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕. กลยุทธ์การพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้

ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวินิจฉัยและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทย และสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้าน และลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับ การพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกัน และประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวก

ความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาวะแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคูณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง

การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลาย

ทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาหมู่บ้านที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่หมู่บ้านอื่น ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขปฐมภูมิ กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาหมู่บ้านแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีกลยุทธ์การรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าหมู่บ้านกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุขปฐมภูมิ สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน

ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันกลยุทธการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่วิสาหกิจ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้ใช้น้ำ คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของหมู่บ้านบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้ว ที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีความก้าวหน้ามากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หากลยุทธความร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐ ร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพรวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓) แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

(๑) แผนพัฒนาภาค

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑. แนวคิดและหลักการ

๑.๑ ยึดแนวคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ควบคู่ไปกับแนวคิด “การพัฒนาแบบองค์รวม” ที่ยึด คน ผลประโยชน์ของประชาชน ภูมิสังคม ยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคภาคีการพัฒนา และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้สังคมสมานฉันท์ และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๑.๒ หลักการ มุ่งสร้างความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติต่าง ๆ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างโอกาสทางการพัฒนา สอดคล้องกับภูมิสังคมของพื้นที่ โดย

(๑) กำหนดรูปแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศและภาค รวมถึงหมู่บ้าน

(๒) กำหนดบทบาทและยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคให้สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

๒. ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นผลให้จำเป็นต้องเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้เหมาะสม การพัฒนาที่สมดุล ดังนั้นจึงกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ดังนี้

๒.๑ พัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตรและการแปรรูปการเกษตร และการท่องเที่ยวของภูมิภาค โดยเฉพาะ

๒.๑.๑ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก - ตะวันตก (East West Economic Corridor) เช่น พื้นที่เขตเศรษฐกิจแม่สอด-สุโขทัย-พิษณุโลก-ขอนแก่น-มุกดาหาร แนวสะพานเศรษฐกิจพื้นที่อรัญประเทศ-สระแก้ว-ปราจีนบุรี พื้นที่เศรษฐกิจระนอง-ชุมพร-บางสะพาน แนวสะพานเศรษฐกิจพังงา-กระบี่-สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช และแนวสะพานเศรษฐกิจสตูล-สงขลา

๒.๑.๒ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor) ได้แก่ แนวเศรษฐกิจเชียงของ-เชียงราย-พิษณุโลก-นครสวรรค์-จังหวัดปริมณฑล แนวเศรษฐกิจหนองคาย-อุดรธานี-ขอนแก่น-นครราชสีมา-จังหวัดปริมณฑล พื้นที่แหลมฉบัง-ชลบุรี-ฉะเชิงเทรา-สระแก้ว-บุรีรัมย์-มุกดาหาร

๒.๒ พัฒนาบริการพื้นฐานของหมู่บ้านเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงระหว่างประเทศ โดยเน้นพื้นที่หมู่บ้านตามแนวเขตเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก โดยเฉพาะหมู่บ้านเศรษฐกิจชายแดน

๒.๓ พัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาระบบรถราง เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งทางน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการ เชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมบริเวณจุดตัด เช่น พิษณุโลก และขอนแก่น

๒.๔ สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้ยั่งยืน ได้แก่ พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร พัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองและแหล่งอุตสาหกรรม และการจัดให้มีการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๑) เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ โดยการยกมาตรฐานและประสิทธิภาพการผลิต การเกษตร การพัฒนาคุณภาพการประกอบการด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว การตั้งองค์กรร่วมภาครัฐและเอกชนระดับพื้นที่เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) สร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีสุขภาวะดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ครอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ

(ก) สร้างสังคมและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความยากจน หนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัว ได้อย่างอบอุ่น

(ข) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ โดยเร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ ๑๕.๙ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ภาค ป้องกันการรุกพื้นที่ชุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน พื้นฟูดินที่ยังการแพร่กระจายดินเค็ม และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโดยส่งเสริมทำเกษตรอินทรีย์

๑.๒ ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

(๑) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วยอุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู และเลย) เน้นการฟื้นฟูระบบนิเวศน์เพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติ การปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตร การส่งเสริมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร เน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ส่งเสริมพื้นที่ชลประทาน การทำปศุสัตว์โดยเฉพาะโคเนื้อ

(๓) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และร้อยเอ็ด เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าบริการ และการลงทุนของภาค การใช้ประโยชน์พื้นที่ชลประทานให้เกิดประโยชน์สูงสุด การทำการเกษตรก้าวหน้า การเตรียมการรองรับอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

(๔) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มุ่งเน้นการพัฒนาระบบชลประทานให้เต็มศักยภาพ การเตรียมการรองรับอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) พัฒนาการท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และอารยธรรมขอมด้วยการสร้างคุณค่าเพิ่ม และพัฒนาเส้นทาง

(๕) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและขาดแคลนน้ำ การสร้างงานและรายได้จากการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

๑.๓ โครงการที่สำคัญ (Flagship Project)

- (๑) โครงการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในทุ่งกุลาร้องไห้เพื่อการส่งออก
- (๒) โครงการพัฒนาเมืองมุกดาหารเป็นประตูสู่อินโดจีน
- (๓) โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม
- (๔) โครงการจัดการผลิตเอทานอลในภาคอีสาน
- (๕) โครงการยกมาตรฐานการเรียนการสอนด้วยระบบศึกษาทางไกล
- (๖) โครงการเกษตรยั่งยืนเพื่อหมู่บ้านเข้มแข็ง
- (๗) โครงการฟื้นฟูลุ่มน้ำชีตอนบนและลุ่มน้ำมูลตอนบนแบบบูรณาการเพื่อการผลิตที่ยั่งยืน

(๒) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

- ๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- ๒) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- ๓) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เชิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- ๔) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

วิสัยทัศน์ (Vision) ศูนย์กลางเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และการค้าชายแดน

พันธกิจ (Mission)

- ๑) ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิ
- ๒) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่ออุตสาหกรรมอาหารและพลังงานทดแทน
- ๓) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ และแพะ และแปรรูปเชิงคุณภาพ
- ๔) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๕) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- ๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- ๗) ส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และค้าชายแดน

เป้าประสงค์รวม (Objective)

- ๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
- ๒) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- ๓) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น
- ๔) มูลค่าการส่งออกสินค้าชายแดนเพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)

- ๑) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป
- ๒) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และผลิตภัณฑ์ใหม่
- ๓) การส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน

กลยุทธ์ (Strategy)

- ๑) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร
  - ๑.๑ พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
  - ๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในภูมิภาค
  - ๑.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
  - ๑.๔ ยกกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
  - ๑.๕ ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - ๑.๖ ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์คุณภาพสูง
  - ๑.๗ ส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
  - ๑.๘ สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย
  - ๑.๙ ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าเกษตร
- ๒) การยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

- ๒.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
- ๒.๒ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว
- ๒.๓ พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว
- ๒.๔ พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- ๒.๕ สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว
- ๒.๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน
- ๒.๗ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตใหม่ให้มีคุณภาพ
- ๒.๘ พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- ๒.๙ ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่
- ๓) การส่งเสริมและพัฒนากิจการการลงทุน และการค้าชายแดน
  - ๓.๑ ส่งเสริมและพัฒนากิจการการค้าชายแดน และการลงทุนในประเทศ
  - ๓.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์

๑.๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

การทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้นำข้อมูล พื้นฐานที่สำคัญซึ่งเป็นข้อมูลสภาพทั่วไปในหลายด้าน โดยมีข้อมูลบ่งชี้ที่สำคัญ ผลการพัฒนาช่วงครึ่ง แผนพัฒนาที่ผ่านมา การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์อาเซียน และการประเมินสถานะแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนา โอกาสในการพัฒนาในอนาคตของ จังหวัด การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด เมื่อนำข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวแล้วข้างต้นมาวิเคราะห์ ร่วมแล้ว จึงได้มีการจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคในจังหวัดชัยภูมิ ส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน หมู่บ้าน เพื่อระดมความคิดเห็นในการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ และได้ มีความคิดเห็นร่วมกันในการก กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์หลัก ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์การพัฒนาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning) ของจังหวัด

- ๑.๑ เป็นเมืองเกษตรกรรมก้าวหน้าและยั่งยืน
- ๑.๒ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ
- ๑.๓ เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นคุณภาพ

๒. วิสัยทัศน์จังหวัดชัยภูมิ

“เมืองคุณภาพด้านสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และ การท่องเที่ยวในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

๓. พันธกิจ

- ๓.๑ พัฒนาผลิตภาพการผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน รองรับการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- ๓.๒ พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว
- ๓.๓ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน
- ๓.๔ สร้างสังคมอยู่ดีมีสุข เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. เป้าประสงค์รวม

- ๔.๑ ผลิตภัณท์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
- ๔.๒ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- ๔.๓ ประชาชนมีคุณภาพ ครอบครัวยุติธรรม หมู่บ้านเข้มแข็ง

๔.๔ สภาพพื้นที่ป่าคงความอุดมสมบูรณ์และมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่จังหวัด

๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนา (KPI)

๕.๑ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตร

๕.๒ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคอุตสาหกรรม

๕.๓ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว

๕.๔ สัดส่วนของพื้นที่ป่าสมบูรณ์ต่อพื้นที่จังหวัด

๕.๕ จำนวนหมู่บ้านที่ดำเนินการตามกลยุทธ์เศรษฐกิจพอเพียง

๖. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

๖.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการ สินค้าและบริการสร้างมูลค่าเพิ่ม
อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. ผลิตภาพการผลิตของภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น

๒. ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

๓. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

๔. สินค้าและบริการมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตภาคการเกษตร

๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของมันสำปะหลังและอ้อย

๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้มาตรฐาน

๔. ร้อยละของผลิตภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

๕. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตร

กลยุทธ์และแนวทาง

๑.การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร

๑.๑ การพัฒนาทรัพยากรการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๑.๑.๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างยั่งยืน

๑.๑.๒ บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการก่อสร้างระบบชลประทานขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก เพื่อบรรเทาอุทกภัย ภัยแล้งและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ

๑.๑.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคเกษตร เพื่อสนับสนุนการเพิ่ม ประสิทธิภาพในการผลิต

๑.๒ พัฒนาผลิตภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โรงงาน พริก ยางพารา ตลอดห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงการตลาด และเครือข่ายสินค้าเกษตร

๑.๒.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด

๑.๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์และประมง

๑.๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพ

๑.๒.๔ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้อย่างมีประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด

๑.๒.๕ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร การกระจายทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร ในระดับหมู่บ้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร

๑.๒.๖ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตร ที่เหมาะสมและเป็นต่อ สิ่งแวดล้อม เพื่อลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๑.๒.๗ ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ โดยการน าภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้และ พัฒนาองค์ความรู้ให้ หมู่บ้าน สนับสนุนการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย ของสินค้าเกษตรและอาหาร

๑.๒.๘ สนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบกลุ่มการผลิต และส่งเสริมสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และมีโอกาสทางการตลาด

๑.๒.๙ ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทน การปลูกพืชพลังงานทดแทนใน ที่รกร้างเปล่า และสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนจากผลผลิตทางการเกษตรและพลังงานธรรมชาติอื่น

๑.๒.๑๐ พัฒนาด้านการวางแผนพัฒนาการเกษตรและระบบสารสนเทศทาง การเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนการผลิต และการจำหน่ายผลผลิต

๑.๓ พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจหมู่บ้าน

๑.๓.๑ สนับสนุนบทบาทของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกร แห่งชาติและ ประชาชนชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเกษตรกร

๑.๓.๒ ส่งเสริมการทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ และการทำเกษตรยั่งยืน และลดการใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรและการปรับปรุง คุณภาพดิน เพื่อสร้างความ เข้มแข็งให้กับเกษตรกร

๑.๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกร และ พัฒนาการดำเนินงานขององค์กรเกษตรกรโดยการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน เพื่อรองรับผลกระทบ จากการเปิดเสรีทางการค้า

๑.๔ พัฒนาพื้นที่การเกษตร และการถือครองที่ดิน

๑.๔.๑ วางระบบการถือครองที่ดินการจัดที่ดินทำกินและกระจายสิทธิโดย เร่งรัดการออก โฉนดที่ดินให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

๑.๔.๒ เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์/จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน และ ประชาชนที่ยากจนให้มีที่ดินเป็นของตนเองอย่างเป็นธรรม

๑.๔.๓ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากที่ดิน โดยกำหนดแนวเขตการใช้ที่ดิน อย่างเหมาะสม ทั้งเขตเกษตรเศรษฐกิจและการจัดทำผังเมือง และผังหมู่บ้าน

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิต

๒.๑ พัฒนาอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตร

๒.๑.๑ พัฒนาประสิทธิภาพและผลผลิตภาพการผลิต (Productivity) ของภาคอุตสาหกรรม

๒.๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพื่อรองรับ การพัฒนา อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของจังหวัด เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพลังงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอ และ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

๒.๑.๓ ส่งเสริมการสร้างคุณค่าสินค้าอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเกษตรจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๑.๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาการผลิต การขนส่งสินค้า อุตสาหกรรมและสินค้าอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ

๒.๑.๕ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมหรือกลุ่มสินค้า (Cluster และ Supply Chain) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

๒.๑.๖ พัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับความสามารถด้าน การบริหารจัดการรวมทั้งเสริมสร้างความเป็นบรรษัทภิบาลให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงรุก และอยู่ร่วมกับหมู่บ้านอย่างยั่งยืน

๒.๑.๗ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนายกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

๒.๒ พัฒนาฝีมือแรงงานและบริหารจัดการแรงงานอย่างเป็นระบบ

๒.๒.๑ สนับสนุนการฝึกอบรมแรงงานให้มีความรู้และพัฒนาทักษะฝีมือที่ได้ มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน เสรีภายใต้ประชาคมอาเซียน รวมทั้งฝึกอาชีพอิสระให้กับคนหางานตามความต้องการของตลาดแรงงาน

๒.๒.๒ ส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลพิเศษมีโอกาส และทางเลือกในการทำงานภาคอุตสาหกรรม และมีความเสมอภาคในการจ้างงาน

๒.๒.๓ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดมาตรฐานแรงงาน การคุ้มครองแรงงานให้ได้รับสิทธิตามมาตรฐานแรงงาน จัดระบบการคุ้มครองแรงงานนอก ระบบให้ครอบคลุมมากขึ้น

๒.๒.๔ พัฒนาระบบสารสนเทศบริหารจัดการด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบค่าจ้าง

๒.๒.๕ ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานแรงงานสัมพันธ์ มีสวัสดิการแรงงาน และมีหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต

๒.๒.๖ จัดระเบียบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ จัดระบบ แรงงานต่างด้าวให้เหมาะสมกับความต้องการของภาคเอกชน และการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

๒.๓ พัฒนาและส่งเสริมการทำเหมืองแร่โปแตช และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

๒.๓.๑ ผลักดันอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตชของจังหวัดไปสู่นโยบายระดับชาติ

๒.๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อรองรับการเกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่

๓. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของสินค้าและบริการ

๓.๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์หมู่บ้านและท้องถิ่นให้มีคุณภาพ

๓.๑.๑ เสริมสร้างศักยภาพองค์กรวิสาหกิจหมู่บ้านให้เกิดความเข้มแข็ง พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการให้มีความคิดในเชิงสร้างสรรค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

๓.๑.๒ ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์หมู่บ้านและท้องถิ่นให้มีคุณภาพและได้ มาตรฐาน โดยใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับองค์ความรู้สมัยใหม่ ส่งเสริมกิจกรรมการประกวด แข่งขันการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มเยาวชนและผู้ประกอบการ

๓.๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์หมู่บ้าน สนับสนุนให้มีศูนย์กระจายและแสดงสินค้า และพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๓.๑.๔ เสริมสร้างหมู่บ้านให้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นองค์ความรู้ เอกลักษณ์ วัฒนธรรมในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มของสินค้ามีการรวมกลุ่มผู้ผลิตเชิงธุรกิจพึ่งพาตนเองได้

๓.๒ พัฒนาผู้ประกอบการและเครือข่ายด้านการตลาด

๓.๒.๑ พัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดโดยเพิ่มบทบาทศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการให้ครอบคลุมสินค้าและบริการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ ตลอดจนเสริมสร้างองค์กรวิสาหกิจ หมู่บ้าน(SMEs) ให้เกิดความเข้มแข็ง และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

๓.๒.๒ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการทั้งในระดับจังหวัด และภูมิภาคเพื่อเพิ่มช่องทางทางการค้าและกระจายผลผลิตจากแหล่งผลิตถึงผู้บริโภคให้มีความรวดเร็วและทั่วถึง รวมทั้งเชื่อมโยง เครือข่ายการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

๓.๒.๓ จัดตั้งศูนย์ประสานการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและ พาณิชยกรรมในระดับจังหวัด เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

เป้าประสงค์

๑. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
๒. สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
๓. แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
๓. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

กลยุทธ์และแนวทาง

๑. ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐาน

- ๑.๑ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพให้มี คุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวชั้นนำของภาคอีสาน
- ๑.๒ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และสุขอนามัย ตลอดจนให้ความสำคัญกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของ ผู้พิการและผู้สูงอายุ
- ๑.๓ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจรและท่องเที่ยวได้ตลอดปีและทุกฤดูกาล

๒. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

- ๒.๑ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพไปยังตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย
- ๒.๒ ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อสร้าง มูลค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว
- ๒.๓ พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และบริการให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ
- ๒.๔ พัฒนาระดับมาตรฐานสินค้าหมู่บ้าน และบริการ เพื่อพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวที่ สร้างสรรค์จากเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๒.๕ พัฒนาและปรับปรุงศูนย์สารสนเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงข้อมูล การท่องเที่ยวระดับจังหวัดเข้ากับการท่องเที่ยวในระดับชาติเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวทั้ง ชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ให้เกิด ความสมดุลและยั่งยืน

๓.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้าน และวิสาหกิจหมู่บ้าน ให้ เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่บูรณาการเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และ ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

- ๓.๒ สนับสนุน พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยสนับสนุนให้ องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นและหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วม

๓.๓ สนับสนุนหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๓.๔ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น

๓.๕ การดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน เป้าประสงค์

๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

๒. การใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. สัดส่วนของพื้นที่ป่าสมบูรณ์ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น

๒. สัดส่วนพื้นที่ป่าที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้คงสภาพสมบูรณ์

๓. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการภัยพิบัติ

๕. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการใช้พลังงานทดแทน

กลยุทธ์และแนวทาง

๑. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาค ส่วนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งความหลากหลายทาง ชีวภาพ

๑.๒ การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมรวมทั้งแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และลดข้อพิพาทเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ

๑.๓ ควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำและการใช้สารเคมีการเกษตรในพื้นที่ต้นน้ำอย่าง เข้มงวด

๑.๔ พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพดิน การแก้ไขปัญหาดินเค็ม ดินขาดอินทรีย์วัตถุ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร

๑.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรกลุ่มน้ำและองค์กรท้องถิ่นในการจัดการน้ำและการ จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในแต่ละลุ่มน้ำอย่างบูรณาการที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น อำเภอ และ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการน้ำ

๒. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ

๒.๑ พัฒนาหมู่บ้านให้เข้มแข็ง และส่งเสริมสิทธิหมู่บ้านในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของ ท้องถิ่นและหมู่บ้านเพื่อให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

๒.๒ ส่งเสริมให้หมู่บ้าน ท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนเกิดการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่าย ด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความตระหนักและทัศนคติที่เป็นมิตรกับ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓ เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัดขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียหมู่บ้าน

๒.๔ ส่งเสริมบทบาทของหมู่บ้านในการกำหนดเขตและการจัดการเชิงพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมใน พื้นที่

อนุรักษ์ที่มีความสำคัญในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

๒.๕ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๖ การสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ โดยการอนุรักษ์ การวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมท้องถิ่นและพืชพื้นบ้าน เพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มตามกลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๒.๗ ส่งเสริมเกษตรกร หมู่บ้าน และท้องถิ่นวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่นใน การใช้พลังงานทดแทน การผลิตพืชพลังงานทดแทน การปลูกพืชพลังงานทดแทนในที่ดินรกร้าง เพื่อสร้าง รายได้ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน

๓. การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

๓.๑ การจัดทำแผนที่เพื่อบ่งชี้พื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เสี่ยง เพื่อกำหนดกลยุทธ์เฝ้าระวัง และกลยุทธ์บรรเทาและป้องกันผลกระทบ

๓.๒ พัฒนาการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการและสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการ

๓.๓ พัฒนาระบบงานอาสาสมัคร โดยการวางระบบเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ให้มีมาตรฐานตามหลักสากล

๓.๔ สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่น ให้มีการเตรียมความพร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ และการซักซ้อมรับมือภัยพิบัติอย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านให้เข้มแข็งมีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน

๓.๖ การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ทุกภาคส่วนได้ ทราบเพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนในการร่วมกันดำเนินการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

๑. ดัชนีมวลรวมความสุขของประชาชนเพิ่มขึ้น
๒. ประชาชนและหมู่บ้านเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้
๓. สังคม หมู่บ้านมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละของประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ
๒. ร้อยละของประชากรมีหลักประกันสุขภาพที่ดีมีมาตรฐานและทั่วถึง
๓. จำนวนหมู่บ้านที่ดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มสูงขึ้น
๔. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของดัชนีมวลรวมความสุขของประชาชน
๕. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่

กลยุทธ์และแนวทาง

๑. การพัฒนาสังคมและคุณภาพ

- ๑.๑ เพิ่มศักยภาพและส่งเสริมให้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มีบทบาทในการ ปลูกฝัง

คุณธรรมจริยธรรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งร่วมกับครอบครัว หมู่บ้าน และสถาบันการศึกษา ในการสร้าง ค่านิยมครอบครัว
อบอุ่น และการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมนำความรู้

๑.๒ สร้างเครือข่ายหมู่บ้าน/ท้องถิ่น และทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรม เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและพฤติกรรม ของเด็กและเยาวชน
และฟื้นฟูเผยแพร่สืบสานคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่ดีงาม

๑.๓ สร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชน และประชาชนผู้มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรม
ได้มีเวทีแสดงออกเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับท้องถิ่นอย่าง
ต่อเนื่อง

๑.๔ พัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้มีขีดความสามารถที่เหมาะสมและ
สอดคล้องกับพัฒนาความรู้ทางวิชาการและสติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อ ป้องกันและ
แก้ไขปัญหาสังคม

๑.๕ เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่โดยส่งเสริมให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ร่วมกับหมู่บ้าน สามารถวางและจัดทำผังเมือง การจัดบริการขั้นพื้นฐาน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ เหมาะสมในพื้นที่
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของประชาชน ควบคู่ กับการบังคับใช้กฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะ และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๑.๖ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมไทยสายใยหมู่บ้านจากสภาวัฒนธรรม
หมู่บ้านสู่วัฒนธรรมตำบล

๑.๗ ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา มี คุณธรรม
จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม

๑.๘ ขยายโอกาสการมีงานทำและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ

๑.๙ ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการออกก าลังกายเพื่อสุขภาพโดย
การจัดกิจกรรมและเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกีฬาและนันทนาการ

๑.๑๐ ส่งเสริมและพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพโดยการพัฒนาและนำ
วิทยาศาสตร์ทางการกีฬามาใช้อย่างจริงจัง

๑.๑๑ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีการออกก าลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ
เพื่อเสริมสร้างสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒. การพัฒนาการศึกษา

๒.๑ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับสู่มาตรฐานสากล ปรับปรุงหลักสูตร
การเรียนการสอนเพื่อการมีงานทำให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในการสร้างกระบวนการ เรียนรู้โดยการมีส่วน
ร่วมของประชาชน ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยม คุณธรรม วัฒนธรรม ตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

๒.๒ สร้างโอกาสและทางเลือกสำหรับประชาชนในการเข้าถึงบริการการศึกษา และแหล่ง
เรียนรู้ตลอดจนสร้างปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่าง ต่อเนื่องให้กับคนทุก
ช่วงวัย

๒.๓ ส่งเสริมการน าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการ
จัดการศึกษามุ่งสู่สากล พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้เพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงและเท่า เทียมกัน

๒.๔ สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และสร้าง หลักประกัน

โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้และผู้พิการ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือใน การให้บริการ และช่วยเหลือทางการศึกษาให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส

๒.๕ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับหมู่บ้าน/วิสาหกิจหมู่บ้าน ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ช่างท้องถิ่น ทักษะอาชีพสู่หมู่บ้าน รวมทั้งการรับรองและตรวจสอบคุณภาพ สินค้าหมู่บ้าน

๒.๖ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๓. การพัฒนาการสาธารณสุข

๓.๑ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่ เป็นอุปสรรค รวมทั้งพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน

๓.๒ พัฒนาระบบบริการ วิชาการและการบริหารจัดการทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มี คุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓.๓ พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลสุขภาพของคน ในหมู่บ้าน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของเครือข่าย

๓.๔ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ รวมทั้งพัฒนา คุณภาพมาตรฐานประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ

๓.๕ สนับสนุนสร้างแรงจูงใจ ทักษะความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อรองรับ การขยาย การกิจในการปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคเรื้อรัง โดยเชื่อมโยงการ ดำเนินการร่วมกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. การสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน

๔.๑ ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สร้างกลไกหมู่บ้านในการส่งเสริมประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดความ สัมครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๔.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรหมู่บ้านและผู้นำหมู่บ้านให้มีศักยภาพในการบริหาร จัดการ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมของหมู่บ้าน

๔.๓ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของหมู่บ้าน ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงใน การพัฒนาหมู่บ้าน ผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและหมู่บ้าน

๔.๔ ส่งเสริมและพัฒนากองทุนหมู่บ้านและหมู่บ้านเมืองให้มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลัก ธรรมภิบาล

๕. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๕.๑ พัฒนาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแก่ประชาชน โดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และเครื่องมืออันทันสมัยมาใช้ในการให้บริการเชิงรุก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ ประชาชน

๕.๒ พัฒนาสมรรถนะข้าราชการให้มีจิตสำนึกสาธารณะ มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิ บาลและทัศนคติ ที่เอื้อต่อการบริการประชาชน

๕.๓ สร้างจิตสำนึกค่านิยม จรรยาบรรณ ของข้าราชการ ในการปฏิบัติราชการด้วย คุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวง ราชการอย่างต่อเนื่อง

๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้าง

ขีดความสามารถของอำเภอในการประสานและบูรณาการแผนพัฒนาในระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ให้สามารถเชื่อมโยงกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ระบบแผนและงบประมาณของจังหวัด สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของประชาชน

๕.๕ ส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรบุคคลไปสู่ระบบที่เป็นสากลและมีประสิทธิภาพ

๖. การรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๖.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของ หมู่บ้าน/หมู่บ้าน การแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงรุก และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/หมู่บ้าน

๖.๒ เร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด และผู้มีอิทธิพลในทุกๆ ด้าน ดำเนินการป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ตลอดจนบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้สามารถกลับไปใช้ชีวิต ในสังคมได้ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน

๖.๓ เสริมสร้างสมรรถนะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและระงับ ข้อพิพาทเบื้องต้นรวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย เสริมสร้างความปลอดภัย ป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมในพื้นที่

๖.๔ คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนและผู้บริโภคเชิงรุก เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอำนวยความสะดวก

๒.) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑) วิสัยทัศน์ “โครงสร้างพื้นฐานครอบคลุม มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต หมู่บ้านเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงลือ ยึดถือเศรษฐกิจพอเพียง ”

พันธกิจ (Mission)

๑. จัดให้มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการขั้นพื้นฐานครอบคลุมทุกพื้นที่
๒. จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตรอย่างเพียงพอ
๓. จัดให้มีการบำรุงรักษาถนนที่ใช้ในการสัญจรไปมาและการเกษตร
๔. พัฒนาและส่งเสริมกลุ่มอาชีพภายในตำบลให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
๕. ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
๗. พัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
๘. ส่งเสริมและสนับสนุนวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๙. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล
๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒) ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริม การลงทุน ด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาการเมืองการปกครอง และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒.๓) เป้าประสงค์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เพื่อก่อสร้างและซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ให้มีความสะดวกและมาตรฐาน เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคมนาคมขนส่ง ด้านความสงบเรียบร้อยและความสงบของประชาชนและด้านเศรษฐกิจ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนภายในหมู่บ้านบ้านไร่ทั้งทางด้านจิตใจ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการและสังคม ด้านกีฬา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน และแก้ไขปัญหาความยากจน ผลิตรัษฎากรมณูษย์ที่มีคุณภาพและคุณธรรมประชาชนรู้จักแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์ประกอบอาชีพ ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำหมู่บ้าน ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาความยากจนในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นและได้รับการสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมให้พึ่งตนเองได้

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบหมู่บ้าน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

เพื่อให้ข้อมูลการเกิดสาธารณภัยในท้องถิ่น เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ดินถล่ม อาคารถล่ม ภัยจากภัยแล้ง ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ภัยจากอากาศยาน ภัยแล้ง เป็นต้น มาวิเคราะห์หากลยุทธป้องกันหรือลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น และได้รับความเสียหาย อย่างร้ายแรง จากเหตุสาธารณภัยดังกล่าว ดังนั้นควรหากลยุทธป้องกันและกำหนดแผนงานไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริม การลงทุน ด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว

เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน และแก้ไขปัญหาความยากจน ผลิตรัษฎากรมณูษย์ที่มีคุณภาพและคุณธรรม ประชาชนรู้จักแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ประกอบอาชีพ ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำหมู่บ้าน ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาความยากจนในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นและได้รับการสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของตำบล

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพื่อสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านในการอนุรักษ์และฟื้นฟูศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาการเมืองการปกครอง และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีให้เกิดขึ้นตอนในการบริหารองค์กร ภาคราชการ ประชาชนและหน่วยธุรกิจอื่นในหมู่บ้านเพื่อให้เกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒.๔) ตัวชี้วัด

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑.๑. จำนวนการก่อสร้างและปรับปรุงถนนทางระบายน้ำ

- ๑.๒. จำนวนก่อสร้างฝาย อ่างเก็บน้ำ ลำห้วย หนอง คลอง บึง สระ ฯลฯ
- ๑.๓. จำนวนก่อสร้างขยายเขตไฟฟ้า ไฟฟ้าสาธารณะ ประปา บ่อบาดาลและโทรศัพท์
- ๑.๔. จำนวนก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ /ติดตั้งและซ่อมแซมเสียดามสาย

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ๒.๑. จำนวนประชาชนที่ได้รับการศึกษา
- ๒.๒. จำนวนประชาชนผู้มีสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตดี
- ๒.๓. จำนวนหมู่บ้านที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ
- ๒.๔. จำนวนประชากรที่เข้าสู่ระบบสวัสดิการหมู่บ้าน

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบหมู่บ้าน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

- ๓.๑. จำนวนโครงการที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ
- ๓.๒. จำนวนประชาชนที่เข้ารับการฝึกอบรม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริม การลงทุน ด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว

- ๔.๑. จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการเกษตรและการท่องเที่ยว
- ๔.๒. จำนวนประชาชนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

- ๕.๑. จำนวนประชากรที่ร่วมโครงการ
- ๕.๒. จำนวนครัวเรือนที่มีถังขยะใช้และกำจัดขยะด้วยตัวเอง

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ๖.๑. จำนวนการจัดงานวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๖.๒. จำนวนประชาชนและหมู่บ้านที่ร่วมจัดงานประเพณี

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาการเมืองการปกครอง และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ๗.๑. จำนวนโครงการที่ดำเนินการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องความต้องการของประชาชน
- ๗.๒. จำนวนประชาชนที่ได้รับความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ
- ๗.๓. จำนวนบุคลากรท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
- ๗.๔. จำนวนหน่วยงานอื่นที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร

๒.๕) คำเป้าหมาย

๑. เพื่อให้ตำบลบ้านไร่ เป็นเมืองน่าอยู่ มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ขึ้นพื้นฐานที่ครอบคลุมทุกพื้นที่
๒. เพื่อให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตรอย่างพอเพียง
๓. เพื่อให้มีเส้นทางคมนาคมในการสัญจรไปมาและการขนส่งที่ได้มาตรฐานและถาวร
๔. ส่งเสริมกลุ่มอาชีพภายในตำบล ให้เข้มแข็งและยั่งยืน
๕. ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
๗. หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง ร่วมคิด ร่วมทำ และแก้ไขปัญหาภายในหมู่บ้านของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

๘. ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี พึ่งพาตนเองได้ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๙. พัฒนาและส่งเสริมให้สิ่งแวดล้อมในตำบลให้น่าอยู่ น่ามอง

๑๐. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามวัตถุประสงค์

๒.๖) กลยุทธ์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑.๑. ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาถนน ,สะพาน, ท่อระบายน้ำ
- ๑.๒. ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น ขุดลอกห้วย หนอง คลอง บึง สระ ฯลฯ
- ๑.๓. ก่อสร้างขยายเขตไฟฟ้า ไฟฟ้าสาธารณะ ประปา บ่อบาดาล
- ๑.๔. ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ / ติดตั้งและซ่อมแซมเสียงตามสาย

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ๒.๑. การพัฒนาและส่งเสริมสวัสดิการหมู่บ้าน สังคม และคุณภาพชีวิต
- ๒.๒. การพัฒนาและส่งเสริมด้านการศึกษา กีฬาและนันทนาการ
- ๒.๓. การพัฒนาและส่งเสริมด้านสาธารณสุข สุขภาพและอนามัย
- ๒.๔. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบหมู่บ้าน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

- ๓.๑. การรักษาความมั่นคง ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๓.๒. งานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริม การลงทุน ด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว

- ๔.๑. พัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร
- ๔.๒. พัฒนางานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

- ๕.๑. งานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ๖.๑. งานด้านส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาการเมืองการปกครอง และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ๗.๑. พัฒนาคุณภาพการเมืองการบริหารให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- ๗.๒. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๗) จุดยืนทางยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ “โครงสร้างพื้นฐานครอบคลุม มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต หมู่บ้านเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวเลื่องลือ ยึดถือเศรษฐกิจพอเพียง”

๒.๘) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

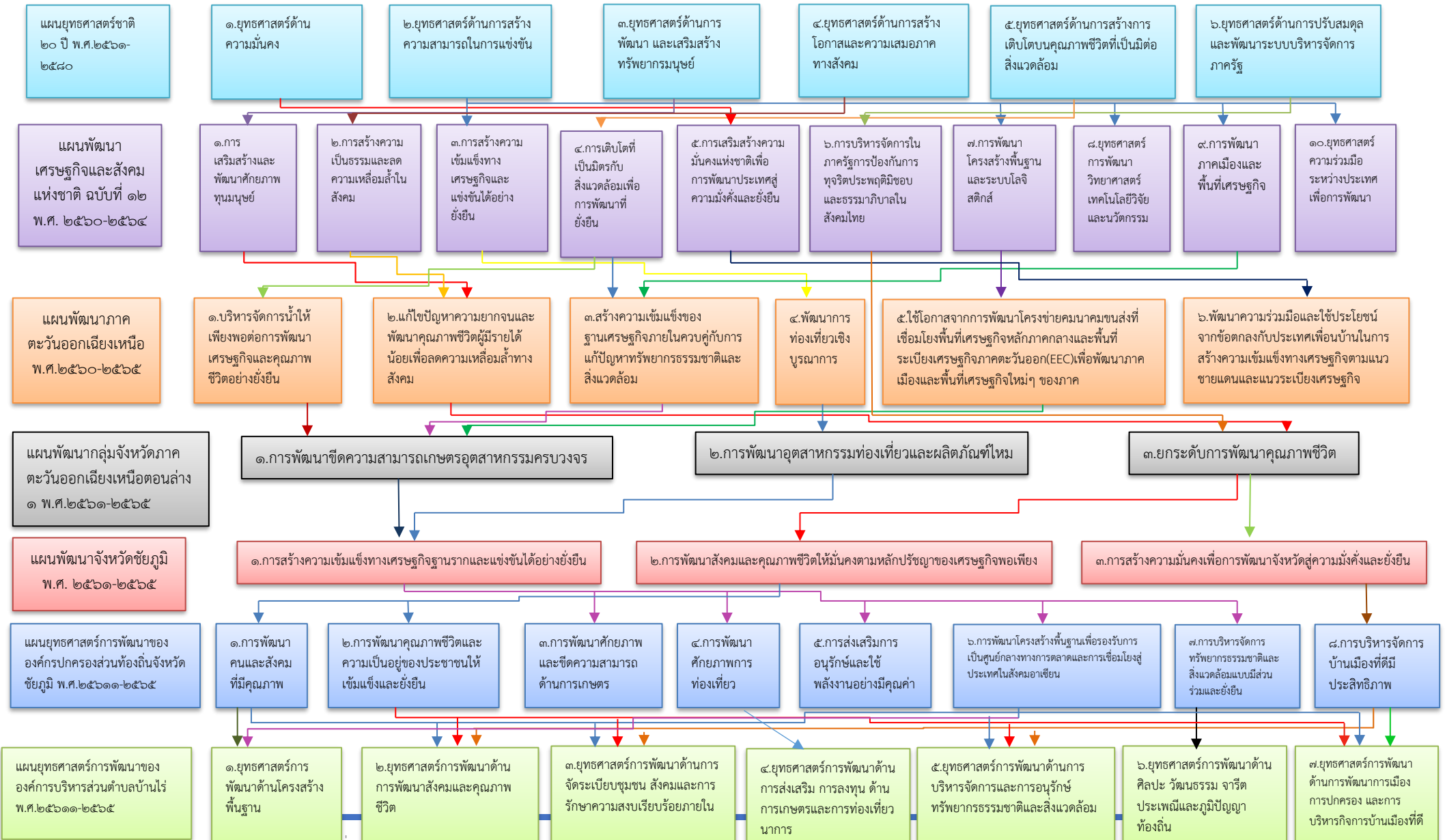
จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นกลยุทธ์กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของหมู่บ้านให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการณ์

เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในหมู่บ้านให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในหมู่บ้านอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของหมู่บ้านตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

๓.) การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑) การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาต่างๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในของท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบันโดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weak – W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity – O) และอุปสรรค (Threat – T) เป็นเครื่องมือ

กลยุทธ์การพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านเศรษฐกิจ	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม - มีภูมิประเทศและภูมิอากาศรวมทั้งสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การทำเกษตร - มีโครงสร้างการคมนาคมในการขนส่งสินค้าทางการเกษตรที่ถาวร - มีความร่วมมือกันทุกฝ่ายไม่มีความขัดแย้งกันเองในหมู่บ้าน เป็นต้น - ประชาชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาสู่สินค้า OTOP เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางคมนาคมรถไฟเส้นทางขนส่งสินค้าและก่อสร้างคลังสินค้าทางรถไฟ - ภาวะวิกฤตด้านอาหารโลกทำให้รัฐบาลให้ความสนใจและสนับสนุนส่งเสริมการปลูกพืชที่เป็นอาหารเพิ่มมากขึ้น 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งเพื่อร่วมกันเป็นกลุ่มผู้ผลิตบางกลุ่ม - ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร - แหล่งท่องเที่ยวมีน้อย ซึ่งขาดการปรับปรุงและส่งเสริม เช่น น้ำตกต่างๆ - เด็กและเยาวชนในพื้นที่ขาดโอกาสทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น <p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ภูมิภาคส่งผลกระทบต่อพัฒนาท้องถิ่น
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโครงข่ายการคมนาคมที่สามารถติดต่อได้ตลอดทั้งท้องถิ่น อำเภอและจังหวัด <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ.การกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้เพิ่มขึ้นในการนำไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งด้านอื่น ๆ 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปอย่างล่าช้า เพราะมีงบประมาณจำกัดในการนำไปพัฒนา <p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพภูมิประเทศ ความเปลี่ยนแปลงจากสภาวะโลกร้อน การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้นส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้ถนนชำรุดเสื่อมโทรมเร็วกว่าปกติ

กลยุทธ์การพัฒนา	จุดแข็ง/โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านสาธารณสุข	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลที่ใกล้และสะดวกและอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีศักยภาพสามารถให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนได้ดีในระดับหนึ่ง <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลได้ง่ายเนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่ห่างไกล 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนบางกลุ่มไม่ใส่ใจสุขภาพอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม
ด้านพัฒนาการเมืองและการบริหาร	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด - ประชาชนมีความตื่นตัวและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น มีการรวมกลุ่มในหมู่บ้าน - ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง - มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาให้บริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม - ผู้นำมีความรู้ความสามารถ มีภาวะความเป็นผู้นำ มีศักยภาพในการบริหารงาน - ประชาชนมีความจริงจังในการทำงาน มีความเป็นตัวของตัวเองสูง - ประชาชนมีความสามัคคี ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้านอย่างดี - มีแผนพัฒนาตำบลและการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลเน้นการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชน 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนยังขาดความรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน - ขาดบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถในบางสาขาของงาน

กลยุทธ์การพัฒนา	จุดแข็ง/โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
<p>ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ - มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลมีนโยบายและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ และการป้องกัน แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนขาดจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า ฟุ่มเฟือย
<p>ด้านพัฒนาสังคม</p>	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีองค์กรหมู่บ้าน เช่น กรรมการหมู่บ้าน กลุ่มสตรี อสม./กองทุนหมู่บ้าน/อปพร. <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ.กระจายอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ให้อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล. ในการจัดบริการสาธารณะทางด้านสวัสดิการสังคมและพัฒนาหมู่บ้านกว้างขวางมากขึ้น - นโยบายรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง ซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติ 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ปัญหาการพนัน - กลุ่มองค์กรต่างๆ ไม่เข้มแข็ง - การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน

กลยุทธ์การพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
<p>ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p>	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีวิถีการดำเนินชีวิตของชาวญ้อกรหรือมอญโบราณที่ยังคงรักษาไว้และสืบต่อไป - มีอัตลักษณ์เฉพาะด้าน ประเพณี วัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่หลากหลายสามารถพัฒนาเพื่อสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวได้ - ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น - มีศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจ ประชาชนมีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - มีสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาในตำบลที่มีความพร้อมมีศักยภาพในการจัดการศึกษา - มีวัดเป็นสถานที่ที่สามารถพัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมให้เป็นแหล่งวัฒนธรรม <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติจะทำให้ภายในจังหวัดมีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นต่างๆ ในเขตจังหวัด - พ.ร.บ.กระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ องค์การบริหารส่วนตำบล. มีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษา - รัฐบาลสนับสนุนให้แต่ละท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เผยแพร่ถ่ายทอด วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น - ภายในจังหวัดมีการศึกษาทุกระดับ 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนบางกลุ่มขาดจริยธรรม คุณธรรม ขาดระเบียบวินัย - ค่านิยมยึดติดกับวัตถุสิ่งของและบริโภคฟุ่มเฟือยแพร่กระจายเพิ่มมากขึ้น <p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - สื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เข้ามีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชน ทำให้กระแสบริโภคนิยมและวัตถุนิยมรุนแรงมากขึ้น ทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของประชาชน

-ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ จากการได้ทำประชาคม หมู่บ้าน และแผนพัฒนาหมู่บ้านของตำบลบ้านไร่ สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้ม ในอนาคต
<p>๑. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน</p> <p>๑.๑ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก</p> <p><u>ลักษณะของปัญหา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากถนนภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนหินคลุก ซึ่งไม่ได้มาตรฐาน เมื่อฝนตกจะทำให้ น้ำท่วมขัง ถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อ <p>๑.๒ ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะไม่เพียงพอ</p> <p><u>ลักษณะของปัญหา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน อาจก่อให้เกิดอาชญากรรม ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนได้ <p>๑.๓ ปัญหาน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค</p> <p><u>ลักษณะของปัญหา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน ระบบประปาที่มีอยู่ขณะนี้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของราษฎร - ไม่มีภาชนะสำหรับเก็บกักน้ำเพื่อการบริโภค <p>๑.๔ ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p><u>ลักษณะของปัญหา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดแคลนแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพื่อใช้สำหรับการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> -พื้นที่ ที่ ทุก หมู่บ้าน ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลยังประสบปัญหาการคมนาคมไม่สะดวก -พื้นที่ ที่ ทุก หมู่ บ้าน ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล -หมู่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ต้องการขยายเขตประปา -พื้นที่ ที่ ทุก หมู่ บ้าน ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล. 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์การบริหารส่วนตำบล จัดงบประมาณ ในการก่อสร้างและปรับปรุงตลอดจนซ่อมแซมถนนในเขตตำบลบ้านไร่ อย่างต่อเนื่องรวมทั้งก่อสร้างถนนคอนกรีต/ลาดยางเพิ่มขึ้น - องค์การบริหารส่วนตำบล ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มขึ้น - ขยายเขตประปา/ก่อสร้างประปาเพิ่มเติม - จัดหาภาชนะเก็บน้ำ - องค์การบริหารส่วนตำบล .จัดสรรงบประมาณให้การในการขุดลอก ห้วย, หนอง, คลอง, บึง ในพื้นที่การเกษตร, ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร, ก่อสร้างท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร, คลองส่งน้ำ, คลองระบายน้ำ
<p>๒. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ</p> <p><u>ลักษณะของปัญหา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรทำให้ไม่มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจหรือรับบริการ - ประชาชนบางส่วนว่างงาน และว่างงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชากรวัยทำงานที่ไม่มีงานทำ และงานที่ทำอยู่ไม่มั่นคง - เยาวชนบางส่วนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์การบริหารส่วนตำบล.จัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ราษฎร - ส่งเสริมให้ราษฎรรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ

<p>แฝง เนื่องจากไม่มีการประกอบอาชีพเสริม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ - การผูกขาดผลิตผลทางการเกษตร - ขาดแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มสตรี/กลุ่มแม่บ้านที่ต้องการอาชีพเสริม 	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนงบประมาณและวิทยาการเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการประกอบอาชีพ
<p>๓. ปัญหาด้านสังคม ลักษณะของปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหายาเสพติดระบาดในกลุ่มเยาวชน และนักเรียน โดยเฉพาะยาบ้า ยาอี - ปัญหาอาชญากรรม การทะเลาะวิวาท ซึ่งเกิดจากการดื่มสุราและของมีเมา ทำให้ขาดสติ คึกคะนอง - ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การลักขโมย 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชน เยาวชน และนักเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบ้านไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการเชิงรุกร่วมกับฝ่ายปกครองและตำรวจ ในการป้องปราม ตรวจสอบ จับกุมผู้เสพ/ผู้ค้า และบำบัดกลุ่มผู้ติดยาและกลุ่มเสี่ยง - แต่งตั้ง อปพร.ปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในเทศบาลต่างๆ - งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มขึ้น
<p>๔. ปัญหาด้านการเมืองการบริหาร ลักษณะของปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณมีไม่เพียงพอ - ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร/สมาชิกสภาฯ/พนักงานและพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบล 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดสรรงบประมาณในการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน - เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ - การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการเมือง การปกครอง
<p>๕. ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ลักษณะของปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ไม่มีห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้/ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน - กระแสโลกาภิวัตน์และการสื่อสารไร้พรมแดนนำวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา มีอิทธิพลต่อสังคมและครอบครัว ทำให้ละทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิม - ขาดการให้ความรู้ทางศาสนาและ 	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กและเยาวชน - นักเรียนในสถานศึกษา - เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรการบริหารส่วนตำบล จัดสรรงบประมาณในการส่งเสริม ฟันฟู ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี อันดีงามของท้องถิ่น - จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างแหล่งเรียนรู้ประจำตำบล/ห้องสมุดหมู่บ้าน/ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

พัฒนาจริยธรรมแก่ประชาชน		
<p>๕. ปัญหาด้านสาธารณสุข ลักษณะของปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดแคลนสถานที่ออกกำลังกาย/ลานกีฬา/สวนสาธารณะ - การใช้ยาโดยไม่ปรึกษาแพทย์ - สารเคมีตกค้างในอาหาร 	<ul style="list-style-type: none"> - เด็ก เยาวชน ประชาชนในตำบล 	<p>องค์การบริหารส่วนตำบล. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างลานกีฬา/สวนสาธารณะประจำตำบล - ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพปฏิบัติงานของ อสม.ประจำหมู่บ้าน
<p>๖.ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลักษณะของปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาปริมาณขยะในเขตหมู่บ้าน ตลาด/ทางสาธารณะ เพิ่มขึ้นทุกปี - ห้วย หนอง คลอง บึง ตื้นเขิน ขาดการดูแลบำรุงรักษา - ดินเสื่อมสภาพจากการใช้สารเคมี และปัญหาดินเค็ม 	<ul style="list-style-type: none"> - หมู่บ้าน ตลาด / ทางสาธารณะ - ที่สาธารณะ ลำคลอง 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์การบริหารส่วนตำบล. จัดหาที่รองรับขยะ ที่อาจมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น - รมรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกการใช้วัสดุจากธรรมชาติแทนขยะที่ย่อยสลายยาก และเกิดมลพิษ - องค์การบริหารส่วนตำบล. จัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การปลูกหญ้าแฝก การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การปรับปรุงภูมิทัศน์ เป็นต้น

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ได้จัดตั้งจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตามมติคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดชัยภูมิ (ก.อบต.จังหวัดชัยภูมิ) ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีพื้นที่ความรับผิดชอบทั้งหมด ๑๖ หมู่บ้าน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งตำบลบ้านไร่ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗๘ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๑๑๑,๒๕๐ ไร่

จากการสำรวจและวิเคราะห์สภาพทางกายภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ และบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องสามารถสรุปสภาพปัญหาของหมู่บ้านได้ ดังนี้

๑.) **ปัญหาทางด้านกายภาพ** ปัญหาของสภาพพื้นที่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ มีสภาพพื้นที่ไม่มีพื้นที่ป่าและภูเขา ลักษณะเป็นพื้นที่ราบ เมื่อถึงฤดูฝนก็มีน้ำเอ่อล้นท่วมพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย เป็นบางพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ เพราะยังขาดระบบการระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหา

๒.) **ปัญหาด้านการคมนาคมและขนส่ง** ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ มีถนนเชื่อมโยงกับหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ระบบและโครงข่ายถนน แต่ละสายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังและคอนกรีต แต่ปัญหาการคมนาคมส่วนมากคือถนนชำรุด ทำให้การคมนาคมไม่สะดวก

๓.) **ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร** เนื่องจากพื้นที่มีการประกอบอาชีพหลัก คือ อาชีพการเกษตรกรรม เป็นส่วนใหญ่ทำให้มีความต้องการใช้น้ำค่อนข้างมาก และยังไม่มียระบบจัดเก็บน้ำ เพื่อใช้ในฤดูแล้งที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อปริมาณการใช้

๔.) **ปัญหาด้านนันทนาการ** เนื่องจากภายในหมู่บ้านไม่มีพื้นที่ในการประกอบกิจกรรมและพื้นที่ในการชุมนุมคนเพื่อการทำกิจกรรม นันทนาการเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายของคนในหมู่บ้าน

๕.) **ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน** เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ยังเป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ จึงยังไม่มีมีการประกอบกิจกรรมอันใดในพื้นที่ที่มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากนัก นอกจากเรื่องปัญหาหมอกพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาขยะของแต่ละครัวเรือน และปัญหา การปล่อยน้ำเสียจากครัวเรือนโดยไม่มีการบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้อง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพแวดล้อมหมู่บ้านในอนาคตได้

๖.) **ปัญหาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ** การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอเทพสถิต การให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ยังไม่ครอบคลุม และสำหรับการให้บริการน้ำประปา ยังไม่ครอบคลุมทุกๆ พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ (บางส่วนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล) ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บ้านเมืองมีความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๓

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓
การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑. การเศรษฐกิจ ๒. การดำเนินงานอื่น	-แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา -แผนงานเคหะและชุมชน	อบต.บ้านไร่	อบจ. ชัยภูมิ
๒	การพัฒนาด้านพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑. บริการชุมชนและสังคม ๒. บริหารทั่วไป	-แผนงานสังคมสงเคราะห์ -แผนงานสาธารณสุข -แผนงานการศึกษา	อบต.บ้านไร่	อบจ. ชัยภูมิ
๓	การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน	บริการชุมชนและสังคม	-แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน -แผนงานรักษาความสงบภายใน	อบต.บ้านไร่	อบจ. ชัยภูมิ
๔	การพัฒนาด้านการส่งเสริมการลงทุน ด้านการเกษตรและแหล่งท่องเที่ยว	บริการชุมชนและสังคม	-แผนงานการเกษตร -แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	อบต.บ้านไร่	อบจ. ชัยภูมิ
๕	การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	บริการชุมชนและสังคม	-แผนงานการเกษตร	อบต.บ้านไร่	อบจ. ชัยภูมิ
๖	การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริการชุมชนและสังคม	-แผนงานการศึกษา	อบต.บ้านไร่	อบจ. ชัยภูมิ
๗	ด้านการพัฒนาการเมือง การปกครองและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	๑. บริหารทั่วไป ๒. บริการชุมชนและสังคม ๓. การเศรษฐกิจ ๔. การดำเนินงานอื่น	-แผนงานบริหารงานทั่วไป	อบต.บ้านไร่	อบจ. ชัยภูมิ
รวม	๗ ยุทธศาสตร์	๔ ด้าน	๑๐ แผนงาน		

